

Aivan sama mulle?

TASA-ARVOLAKI

Yleensä miesten ja naisten oikeudet ja velvollisuudet ovat lakien mukaan samoja. Käytäntö on kuitenkin osoittanut, että naiset ja miehet eivät kaikilla elämän osa-alueilla olekaan samassa asemassa. Siitä syystä Suomessa on voimassa Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/8.8.1986).

Lain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä, edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä. Sen sijaan ihmisten perhe- tai yksityiselämään tasa-arvolaille ei puututa.

On oleellista huomata, että laki asettaa selkeitä velvoitteita tasa-arvon edistämiseksi. Se ei siis pelkästään vain kiellä esimerkiksi syrjintää, vaan myös velvoittaa esimerkiksi viranomaisia aktiivisiin toimenpiteisiin syrjinnän estämiseksi ja yleensäkin tasa-arvon edistämiseksi. Osa velvoitteista on jopa kohtalaisen konkreettisia.

Esimerkiksi oppilaitosten tulee huolehtia siitä, että naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen ja että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tasa-arvon toteutumista. Työnantajien puolestaan tulee toimia esimerkiksi siten, että avoimiin työpaikkoihin ja tehtäviin hakeutuu sekä naisia että miehiä. Työnantajan on muutenkin edistettävä naisten ja miesten sijoittumista tasapuolisesti erilaisiin tehtäviin ja luotava heille yhtäläiset mahdollisuudet edetä urallaan. Palkkausta määriteltäessäkin on edistettävä naisten ja miesten tasa-arvoisuutta ja työoloja on kehitettävä siten, että ne sopivat yhtä hyvin naisille kuin miehille. Lisäksi naisten ja miesten työelämän ja perhe- elämän yhteensovittamista on pyrittävä helpottamaan.

Tasa-arvolaisissa on säädetty myös kiintiöistä ja tasapuolisen edustuksen periaatteista. Yhtenä tavoitteena on, että naiset ja miehet voivat tasaveroisesti osallistua yhteiskunnan eri alojen toimia koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Valtion ja kuntien valmistelu, -suunnittelu ja päätöksentekoaikavälissä tuleekin olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia.

Tasa-arvolain toteutumista valvovat tasa-arvovaltuutettu ja tasa-arvolautakunta.

- Mikä on tasa-arvolain tarkoitus?
- Millaisia velvollisuuksia laki asettaa oppilaitoksille?
- Millaisia velvollisuuksia laki asettaa työnantajille?
- Mitä kiintiösäännös tarkoittaa?